

Telegraful Român

Gratuit
Organ. Internat de fete al Asociațiunii

Organ național-bis (Str. Șaguna)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază

În zarea Ecumenicității

de Tr. Scorobet

III

Documente

După zile de studiu, de rugă smerită și de cucernicie, Conferența de la Lausanne a adoptat o serie de rezoluțiuni. În istoria bogată a încercărilor de reunire a Creștinătății, aceste rezoluțiuni alcătuiesc capitolul cel mai recent. Conservatismul și liberalismul acestor rezoluțiuni se manifestează ca o moștenire veche de la sfinții Apostoli Petru și Pavel. Nici conservatismul, nici liberalismul nu reprezintă victorie ori înfrângere. Vremea și studiul vor hotărî, și mai ales voea lui Dumnezeu, ca să se realizeze idealul lui Hristos.

Creștinătatea e chemată acum a se pronunța asupra acestor rezoluțiuni. Conservativii asupra concepțiilor conservative și liberalii asupra celor liberale, pentru că metoda de până acum ca liberalii să se pronunțe asupra concepțiilor conservative și viceversa, s'a dovedit nepractic.

Iată rezoluțiile:

1. Solia Bisericii către lume: Evangelia

Noi, membrii Conferenței mondiale de credință și organizare, întruniți în Lausanne am convenit să adresăm tuturor bisericilor următoarea rezoluție drept solie a Bisericii în lume:

1. Solia Bisericii în lume este și rămâne pentru totdeauna cuprinsă în Evangelia lui Isus Hristos.

2. Evangelia este solia de bucurie a răscumpărării în viața aceasta și cea următoare, darul lui Dumnezeu prin Isus Hristos, făcut omului păcătos.

3. Omenirea a fost pregătită pentru venirea Domnului nostru Isus Hristos prin acțiunea Duhului lui Dumnezeu în întreaga omenire, dar mai ales prin descoperirea sa, făcută în vechiul Testament; iar la plinirea vremii Cuvântul cel veșnic al lui Dumnezeu s'a întrupat și s'a făcut om, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, plin de dar și de adevăr.

4. Prin viața și învățătura sa, chemând la pocăință, propoveduind apropierea împărăției lui Dumnezeu și a judecății, îndurând chinuri și moarte, înviind din morți și înălțându-se de-a dreapta Tatălui și prin trimiterea Duhului Sfânt, ne-a dat ertarea păcatelor și ne-a descoperit plenitudinea Dumnezeului celui viu și iubirea sa nemărginită față de noi. Prin apelul acelei iubiri, arătate în desăvârșirea ei pe Cruce, El ne cheamă spre o nouă viață a credinții, a jertfii de sine și a închinării noastre în slujirea Lui și a deaproapelui.

5. Isus Hristos, ca Cel răstignit și Unul viu, ca Mântuitor și Stăpân e totodată Centrul Evangheliei Apostolilor și al Bisericii. De oarece El însuși e Evangelia, Evangelia este solia Bisericii în lume. Ea e mai mult decât o teorie filosofică, mai mult decât un sistem teologic, mai mult decât un program de ameliorare materială. Evangelia este mai corect dania unei lumi noi de la Dumnezeu, făcute lu-

mei învechite a păcatului și a morții, și mai mult, e biruința asupra păcatului și a morții, descoperirea vieții veșnice, prin Cella ce a ridicat întreaga familie în Cer și pe pământ în comuniunea sfinților, uniți prin legătura slujbei, a rugii și a preamării.

6. Evangelia este chemarea profetică adresată păcătoșilor să se întoarcă la Dumnezeu, vestea de bucurie a justificării și a sfințirii celor ce cred în Hristos. Ea e mângăierea celor ce sunt în suferințe, a celor ferecați, ea este chezașuirea libertății preamărite a fiilor lui Dumnezeu. Evangelia revărsa pace și bucurie în inimi și produce renunțare de sine, gătire de slujire față de aproapele și dragoste milostivă. Ea oferă suprema țintă a aspirațiilor celor tineri, tărie celor ce se muncesc, liman celor năpustuiți și coroana vieții martirilor.

7. Evangelia e izvorul nesecat al rugăciunii de regenerare socială. Ea propoveduește singura cale a omenirii întru vindecarea urii de rasă și de clasă, care bântue societatea în ziua de azi spre dobândirea bunăstării naționale, a frăției dintre neamuri și a păcii. Este în același timp o chemare plină de grație către lumea necreștină a Răsăritului și Apusului ca să intre întru bucuria Dumnezeului celui viu.

Simpatizând cu aspirațiile epocii noastre, cu nizuința de sinceritate intelectuală, justiție socială și inspirație spirituală, Biserica prin Evangelia veșnică satisface toate necesitățile și aspirațiile divine ale lumii moderne. În consecință, după cum în trecut tot astfel și azi, Evangelia e sin-

FOIȘOARA

Gepizi și săcui

Sub titlul «*Nochmals: Gepiden und Szekler*» a apărut în ziarul sibian S. D. Tageblatt, dela 30 Iulie 1927, un articol semnat de dl *Adolf Schullerus*. Articolul este, în traducere, următorul:

Meritosul Nestor al cercetărilor istorice ungare, canonicul Dr. Karácsonyi, revine într'un articol de curând apărut în *Erdéyi Irodalmi Szemle*, 1927 Nr. 2: Date nouă și isvoare istorice nouă pentru istoria străveche a săcuilor, asupra tezei sale susținute în ultimul timp, că gepizii cari se așezară odinioară în Ungaria, au devenit săcuii transilvăneni de astăzi, mai bine zis, că gepizii ar fi unul dintre cele trei seminții, din care după o veche tradiție istorică s'ar fi dezvoltat neamul săcuilor. Autorul își expune vederile cu amănunte atât de sigure și luminoase, încadrându-le în dezvoltarea generală politico-socială, încât filologia și critica istorică nu le pot trece cu vederea.

Știrurile ce urmează au menirea să orienteze deocamdată un cerc mai mare de cititori asupra interesantei cercetări. — Intâi: câtă vreme au existat gepizi în vechea Ungarie? Când și unde se poate dovedi ființa lor?

Această parte a cercetării e expusă cu date istorice fără cusur.

Între comandanții goșilor luptători în oastea lui Attila și ai altor seminții germanice, îndeosebi regele Ardarih al gepizilor, înrudiți cu goșii, și-a câștigat o glorie durabilă. În lupta de pe câmpiile Catalaunice (451) el singur cu gepizii săi ținușe în loc la *Mary-sur-Seine* oastea generalului roman Aetius. Imperiul său gepid din Ungaria nordică a supraviețuit căderea imperiului hunic. Numele conducătorului gepizilor l-a păstrat până târziu în evul mediu cetatea Ardarih la nord de Erlau (*Odorvára*, se vedește documental în numirile *Olderich*, *Oldruch*, *Oldro*, *Oldor*, *Odor*).

După o scurtă auto-stăpânire gepizii ajung în veacul următor sub jugul avarilor, chemați în ajutor împotriva lor din partea longobarzilor. Avarii ocupară câmpiile împingând pe

gepizii, crescători de vite, spre promontoriile Carpaților, în nordul și răsăritul marelui șes al Tisei. Acolo i-au lăsat în pace, obligându-i doar la servicii războinice ca ușoară avangardă în războaiele ce le purtau.

Când generalul roman de răsărit *Priscus*, trecând Dunărea la 601 și bătut de trei ori pe avari, se găsiră între prizonieri, numai 3200 avari, în schimb 3000 gepizi, 800 de slavi și 2000 aparținători altor națiuni. (Nu împoartă natural numărul, ci numai faptul că pe gepizi îi întâlnim aci ca trupe ajutătoare aduse de avari). În acest război au fost distruse, cum observă istoriografi bizantini, trei sate gepide. La campania de răzbunare pe care au întreprins-o 25 ani mai târziu avarii împotriva *Constantinopolului*, au participat gepizii tot ca trupe ajutătoare, precum apar peste tot până la sfârșitul veacului al optălea. În anul 790, *Paulus Diaconus*, istoriograful longobarzilor, scrie cu o nuanță de răutate, că poporul gepid, a decăzut așa de mult, încât nu mai are rege, și geme sub jugul Avarilor.

Unde au fost aceste așezări ale gepizilor?

gura cale de mântuire. Și astfel prin Biserica sa, Hristos cel viu grăiește oamenilor: Veniți la mine... Celce vine după mine nu va umbla în întuneric ci va avea lumina vieții».

2. Natura Bisericii

Noi, membrii Conferenței de credință și organizație, suntem bucuroși să raportăm că am putut ajunge la un acord substanțial în stabilirea următoare a punctelor de înțelegere și de deosebiri.

1. Dumnezeu, carele ne-a dat Evangelia spre mântuirea lumii, a hotărât ca Biserica sa să fie cheazăuire de viață și învățătură a puterii sale izbăvitoare. Biserica Viului Dumnezeu e înființată din voința Sa, iar nu din voea ori consensul ori credințele oamenilor, fie individuale sau colective, deși El întrebuințează voea oamenilor ca pe un instrument al său. Capul acestei Biserici e Isus Hristos, iar Duhul Sfânt e susținătorul vieții ei.

2. Biserica fiind Societatea celor ce cred în Isus Hristos este, potrivit Noului Testament, poporul Noii Legături, Trupul lui Isus, și Biserica lui Dumnezeu, zidită pe temelie Apostolilor și a Prorocilor, Isus Hristos fiind peatra cea din capul unghiului.

3. Biserica este instrumentul ales cu ajutorul căruia Isus Hristos, prin Duhul Sfânt împacă pe oameni cu Dumnezeu prin credință, aducând la supunere înaintea suveranității Sale voințele lor, sfîntindu-i pe ei cu ajutorul harului și unindu-i în iubire și slujire ca să devie martori și împreună lucrători în răspândirea stăpânirii Lui pe pământ până ce Impărăția Sa va ajunge în mărire.

4. Precum este numai un Hristos și o Vieță într'însul și un Duh Sfânt, carele ne povățuiește spre tot adevărul, astfel există și poate fi numai o Biserică, sfântă, sobornică și apostolică.

5. Biserica pe pământ posedă anumite semne distinctive spre a putea fi cunoscută de oameni. Acestea au existat din zilele apostolilor și sunt mai ales:

I. Posesiunea și recunoașterea Cuvântului lui Dumnezeu cuprins în Sfânta Scriptură și interpretat Bisericii și individului de către Duhul Sfânt. (a)

II. Mărturisirea credinții în Dumnezeu precum s'a intrupat și descoperit în Hristos.

III. Primirea mandatului lui Hristos de a propovedui Evangelia la toată zidirea.

IV. Iconomisirea tainelor.

V. Sacerdoțiul pentru slujba pastorală, propoveduirea Cuvântului și administrarea Tainelor.

VI. O asociere în rugă, cult și în toate mijlocirile harului, în dobândirea sanctificării precum și în slujirea deaproapelui.

6. În ce privește forma și metoda după cari Biserica astfel descrisă se manifestează în bisericile existente, noi ne deosebim. Deosebirile privesc mai ales:

1. Natura Bisericii văzute și a Bisericii nevăzute, relațiile dintre ele precum și numărul celor cuprinse în fiecare din ele. (b)

3. Importanța desbinărilor din trecut și în prezent (c).

Ori cum am privi aceste puncte, suntem convinși că e voea lui Hristos ca vieța unică a singurului trup trebuie să fie arătată în lume. Spre a recomanda Evangelia unei lumi stăpânite de îndoială, păcătoase și învrăbite e necesară o mărturie unificată. Noi, în urma acestora îndemnăm din tot sufletul întreagă Creștinătatea să săvârșească rugăciunea Mântuitorului ca ucenicii săi să fie una, consacându-se pe sine iarăș lui Dumnezeu, ca prin ajutorul Duhului Său, să se poată reconstrui trupul lui Hristos, fiind unite mădularele sale în credință și dragoste spre a putea fi înlăturate piedecile existente întru manifestarea unității lor întru Hristos; ca lumea să poată crede că Tatăl L-a trimis.

Ne unim în rugă ca să ajungem mai de vreme clipa când în numele lui Isus Hristos tot genunchiul se va pleca și toată limba va mărturisi, că Isus Hristos e Stăpân întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.

Note

a) Unii au susținut că această interpretare e dată prin tradiția Bisericii, alții prin mărturia imediată a Duhului în inima și conștiința credincioșilor; alții prin ambele combinate.

b) De exemplu:

1. Unii au susținut că Biserica nevăzută e numai în cer; alții cuprindeau întrânsa pe toți adevărații credincioși de pe pământ indiferent că aparțin ori nu vreunei organizații.

2. Unii au susținut, că expresia văzută a Bisericii a fost stabilită de însuși Hristos și prin urmare nu se poate schimba; alții că unitatea Bisericii sub povățuirea Duhului sfânt poate fi exprimată în forme variabile.

3. S'a susținut, că una ori alta dintre bisericile existente este singura Biserică adevărată; alții, că Biserica astfel descrisă e a se căuta în unele ori în toate comunitățile existente, cuprinse la olaltă.

4. Unii, în vreme ce recunoscând unor comunități creștine titlul de Biserică, sunt de părere, că în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și în baza istoriei e necesar să fie o preoție pentru binele Bisericii; alții au susținut, că nicio formă de organizație nu e în mod inerent preferabilă; iar alții au fost de părere, că nici un fel de organizație nu e necesară.

c) Unii cred, că nicio desbinare n'a venit decât din păcat. Alții, că desbinările au fost rezultatele inevitabile ale darurilor diferite ale Duhului și ale deosebirilor de înțelegere a adevărului. Intre aceștia au venit iarăș alții, cari privesc la desbinările din trecut cu durere și părere de rău, împreunate cu conștiința milei lui Dumnezeu, care în ciuda acestor desbinări și chiar prin ele a promovat cauza Sa în lume.

Dela Patriarhul din Constantinopol. I. P. S. Sa patriarhul ecumenic Vasile III al Constantinopolului a adresat I. P. S. Sale patriarhului nostru Miron o scrisoare, în care arată că s'a slujit parastas în biserica patriarhiei din Constantinopol pentru odihna sufletului Marelui nostru Rege Ferdinand. În aceeaș scrisoare patriarhul Vasile III transmite călduroase felicitări I. P. S. Sale patriarhului Miron pentru numirea Sa de membru în consiliul de regență, urând întregii înalte regente succes «întru îndeplinirea înaltelor îndatoriri ce-i incumbă spre binele statului român cel de Dumnezeu păzit și a evlaviosului popor român».

Concordatul cu Vaticanul încheiat? Ziare din capitală au adus știrea, — după a noastră părere, știre contrară adevărului, — că mult pomenitul concordat a fost încheiat și semnat pe ziua de 10 Mai 1927.

Știm că pe vremea aceea aveam de ministru al Cultelor pe dl V. Goldiș, membru conducător în corporațiile noastre bisericesti și totdeauna apărător de frunte al ortodoxiei române. Tocmai din asemenea motive zicem că nu putem admite, că — sub ministeriatul său — să se închee și semneze un concordat.

Dr. Karácsonyi le caută dela început în afară de ringurile avarilor și le află, pe temelii numelor de localități ce nu pot fi explicate din ungurește, ci din nemțește, ținând cont de scrisul străvechi, — în promontoriile Carpaților vizați mai sus. Un șir de asemenea numiri de localități se găsesc în apropierea vechii cetăți Ardaburg, între care Verpelt de ex. care în veacul al 13 și 14 se scria încă Velprecht și se poate reduce propiu zis la vechiul nume german de persoane Welpbrecht (lup tânăr vestit). În promontoriile Transilvaniei se mai află un cerc de sate cu numiri vechi germanice, între care Ip, care a păstrat forma străveche de numire nelatinizată încă a gepizilor (lib) și în apropierea căreia e arătat, încă în veacul al 14 lea, germanicul Lympach (Lindenbach).

Carol cel Mare întemeie confiniul de răsărit și nimici imperiul avar. Cu un veac mai târziu unghurii cuceriră țara.

Ce s'a întâmplat cu gepizii? — Aici începe partea de ipoteză a cercetării lui Karácsonyi.

Mersul gândirilor sale este cam următorul:

Avut-au unghurii motiv de-a se comporta altcum cu popoarele aflate în țară, — care li s'au supus de bună voie, — de cât avarii înaintea lor? Cu siguranță nu. Și ei erau creștători de vite pe câmpie, și pe lângă aceasta pescarii apelor întinse. Au ținut astfel ocupate câmpiile mari, lăsând nestângeniță populația de sub Carpați. Și tot ca avarii, li folosiau și ei ca trupe ajutătoare, dar nu ca avangardă în răsboaie, ci ca trupe de graniță în locuri întărite și la periferiile tot mai îndepărtate ale țării. Pentru acești granițeri apare din veacul al 11 lea numele de «săcui» întâi în apus în valea Waag, apoi în Carpații de răsărit. Vechii istorici li deosebesc de unghuri și-i privesc ca trupe mai slabe și nu prea vrednice de încredere. Sub acești «săcui», ca nume de profesiune, sânt presupuși după originea etnică, în prima linie slavii și gepizii, cari de veacuri erau întrebuințați în acest scop. Și aici își statorește Karácsonyi explicarea neașteptată a cuvântului «săcui», rămas nelămurit pe lângă toată truda de până acum: Székely nu e altceva, decât redarea fonetică pe ungurește a cuvântului nem-

țesc *Sichel* (secere). Precum prescurtează unghurul nemțescul Landsknecht (propriu zis Lanzenknecht) în Lăncz așa a făcut din «Sichelknecht» adecă din gepidul care se servește de secere ca armă — székely. (Din punct de vedere filologic german e de observat, cu privire la această etimologie, că secera nu e cunoscută ca armă la popoarele germane și că acel cuvânt însuși nu e de origine germană, ci derivă din latinescul seclula. Se poate însă ca tocmai atingerea timpurie a Gepizilor cu oștirile romanilor să le fi împrumutat cuvântul în acest înțeles).

Intrebuințarea săcuilor ca trupe proprii de pază a granițelor la răsărit și la expediții războinice dincolo de acest răsărit, o probează lumina clară a istoriei. Un singur exemplu: La 1210 Comitele de Sibiu, Ioachim, participând la asedierea Vidinului, duce cu sine drept trupe «sași, olahi, săcui și bessii». Astfel de trupe granițarești se întrebuințau nu numai în așezările lor de origine, ci și pentru nouă colonizări, cum o dovedește colonizarea Scaunului de Arieș.

Earăș a sfeclit-o. Foia mitropoliei blăjene, *Unirea*, anunțase cu însuflețire înrăurită poate și de căldurile mari ale verii, că 59 familii ortodoxe dela Stărciu, din Sălaj, s'au făcut uniate. Un act oficial al primăriei din numita comună, publicat acum în *Renașterea* din Cluj, constată că afirmațiile foi blăjene «nu corespund adevărului», nu numai că în vremea din urmă, în pomenita comună, n'au fost treceri dela ortodoxie la unație, — ci, din contră, dela unație au trecut la legea și biserica ortodoxă română. «Și azi — spune certificatul — locuitorii acestei comune sânt, în majoritate absolută, de religunea ortodoxă română»...

Cu toate desmintirile, clarissimii noștri, împrieteniți cu obiceiurile iezuice, vor continua să croască știri la fel, vârâte măcar la «telefon».

Noul seminar teologic.

În urma circularii Ven. Consiliu arhiepiscopesc prin care s'a adus la cunoștință credincioșilor noștri deschiderea noului seminar teologic, s'au înștiințat aproape 200 de tineri dornici de a intra în noul institut de învățământ, nu numai din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu ci și din celelalte eparhii ale Mitropoliei noastre, precum și din vechiul regat, Bucovina și Jugoslavia. Un semn invederat acesta, cât de mare a fost lipsa înființării acestei școale.

În anul școlar curent va funcționa cursul I, și au fost primiți 45 elevi.

1. Din arhidieceză: R. Albu din Hărău, Gh. Apolzan Sibiel, St. Avram Romos, A. Basarab Vaidei, E. Bendorfean Daneș, E. Bența Banpotoc, I. Brânduș Țeline, N. Căndroiu Dăncul mic, E. Cibu Daia-rom., Ciortea Ștefan Sibiel, V. Cojocar Cuciulata, R. Constantin Hendorf, C. Dârjeu Purcăreni, P. Filip Cigmău, A. Furdui Lăsău, Tr. Grecu Ruja, Septimiu Juga Bretea-Murășană, Tr. Lazar Peștera, M. Lasto Vișca, I. Lăzescu Bran, Gh. Mateiu Zdrapți, I. Mișcoiu Petroșani, N. Miclea Petrița, E. Mosora Daneș, P. Muntean Batiz, I. Muntean Tău, I. Neacșu Fântâna, D. Oariu Săsăuș, I. Popa Apoldul de jos, L. Popa Măgăreiu, E. Pop Boiulmare, Ioachim Pura Feldioara, V. Ștefan Cinculmare, I. Sumedrea Bran, N. VasIU Uroi, D. Veștemean Sadu.

2. Din dieceza Aradului: V. Andreiaș din Brestovaț, M. Borza Tauț și N. Vesa Cermeiu.

3. Din dieceza Clujului: V. Bilboacă din Gărbău, H. Părău din Ighiu și I. Vădean din Sălișca.

4. Din dieceza Orăzii-mari. Gh. Deme din Ciumeghi și O. Roșu Beiuș.

5. Din dieceza Caransebeșului: N. Muntean din San Mihaiu (Jugoslavia).

Director al școlii a fost numit catihetul școlii normale «Andrei Șaguna» părintele Gheorghe Maior.

Școala este plasată în edificiul vechiului seminar de pe Spinarea Cănelui.

Inscrierile se fac în zilele de 3-5 Oct., iar în 6 Octomvrie se încep prelegerile.

Nr. 8575/927 Școl.

(112) 1-2

CONCURS

Pentru ocuparea catedrei de religie la liceul: «Domnița Ileana» și la școala normală: «Andrei Șaguna» din Sibiu se publică concurs cu termen de 10 zile.

Doritorii de a ocupa aceste catedre sânt invitați să-și înainteze documentele despre calificarea lor la Consiliul arhiepiscopesc.

Retribuțiile sânt asemenea profesorilor din învățământul secundar.

Din ședința Consiliului arhiepiscopesc ținută la 2 Septemvrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

Pentru Sf. Mănăstire Brâncoveanu

— Din Bănat. — Din America. — Alte daruri. — Contribuirile credincioșilor pe listele de subscriere în parohii. —

Cu plăcere și multă mulțumire sufletească înregistrăm astăzi pilda vrednicilor protopopi bănațeni, a Prea Cucernicilor Părinți *Dr. G. Popovici* și *Fabricu Manoilă*, cari au manifestat deosebit interes pentru refacerea sfântului așezământ al mănăstirii brâncovenești. Cu aceeaș plăcere și mulțumire pomenim și pe harnicul nostru paroh *Ioan Popovici*, din America, pentru colecta întreprinsă în mijlocul enoriașilor săi din Erie Pa. Laudă și cinste lor!

Au colectat și contribuit:

P. Cucernicul Păr. **Dr. George Popovici**, protopop în Lugoj, a colectat dela mai mulți credincioși Lei 1815 și a vândut cărămizi în preț de Lei 6000, în total . . . 7815

P. Cucernicul **Fabricu Manuilă**, protopop în Lipova, a plasat cărămizi în valoare de . . . 6000

Ioan Popovici, paroh, Erie Pa, America, a colectat dela credincioșii săi 18 dolari, schimbați în Lei, dau . . . 2880

DI Ioan Anușca, profesor la liceul G. Lazar, Sibiu . . . 500

În lista de subscriere din parohia *Beclean*, protopresbiteratul Făgăraș, a contribuit Ioan Jga Nr. 31 Lei 1000, Ana Dionisie Taflan Lei 1000, și mai mulți poporeni Lei 2350, în total . . . 4350

În lista de subscriere din parohia *Făgăraș* a contribuit Elena Grecu Lei 500, și alți enoriași: Lei 1900, în total . . . 2400

În lista de subscriere din parohia *Rucăr*, protop. Făgăraș, a contribuit Moise Nicoară cantor, Lei 1000, alții: Lei 600, în total . . 1600

În lista de subscriere din parohia *Sâmbăta de sus apuseană*, protop. Făgăraș, a dăruit Toma Vuțu Lei 1000, alții: Lei 255, în total . 1255

În lista de subscriere din parohia *Sâmbăta de sus răsăriteană*, protop. Făgăraș: Precup și soția Lei 1000, alții: Lei 835, în total . 1835

În lista de subscriere din parohia *Bobâlna*, protop. Geoagiu, Ana Botici Nr. 4 Lei 420, alții: Lei 1440, în total . . . 1860

În lista de subscriere din parohia *Aninoasa*, protop. Jiu: Marian Nicolae Lei 1000, alții: Lei 1242, în total . . . 2242

În lista de subscriere din *Sântandrieș și Sântohalm*, protop. Deva, mai mulți poporeni . . . 4166

Total Lei: 36,903

Suma de mai înainte Lei: 2.445,143

Total general Lei: 2.482,046

Fântâna dela Smeeni

— Pelerinaj, băi și rugăciuni —

Din județul Buzău se vestesc minunatele vindecări ale *fântanei dela Smeeni*, care în zilele acestea a devenit un loc de pelerinaj, cam în felul celebrului Lourdes al Franței. Se vorbește despre orbi și paralitici vindecați cu apa miraculoasă a fântanei. Mulți dintre pelerini se culcă seara bolnavi, și se scoală dimineața tămăduiți.

DI G. Lungulescu dă, într'un ziar din capitală, mai multe informații culese la fața locului. Între altele, spune următoarele:

Luni dimineața, fiind sârbătoarea tăerii capului sf. Ioan Botezătorul, am revenit la fântâna dela Smeeni. Cu tot vântul rece dinspre munte care svânta câmpul și șoseaua, mulțimea a venit în număr considerabil. Ne însoțește și căpitanul de jandarmi Mateescu, care ne vorbește cu multă convingere despre vindecările pe care le-a constat personal. Tot timpul, șoseaua e străbătută de autobuze, care, în zilele de pelerinaj, stătornicite de intuiția mistică a poporului, și anume Lunea, Miercurea și Vinerea, fac minunate treburi cu transportul credincioșilor. După zece minute de drum, sântem siliți să ne oprim. Un copil care păzește o turmă de oi în largul câmpiei ne face semne disperate, alergând spre noi. Curioși, așteptăm să ne spună ce vrea. Imbrăcat într'o primitivă sarică ciobănească, copilul, ca de 12 ani, se oprește abia respirând lângă mașină și cu ochi mari și neliniștiți ne roagă să-l luăm și pe el «la fântână».

— Și turma cine o mai păzește, băiatule? întrebăm noi.

— Dumnezeu, răspunde el cu ochii umezi de lacrimi, văzând că nu ne-a înduișat rugăciunea lui. Câte învățăminte ar putea trage conducătorii neamului din cazul fântâni dela Smeeni! De câteva zece de ani am abătut poporul din matca evoluției lui firești, nevoind să-i mai prețuim și să-i cultivăm emotivitatea, dând întregii noastre educații caracterul raționalist pe care-l are și azi. Și totuși, civilizația românească aparține emotivității și ei îi va fi dat să nască marea renaștere spirituală de care avem nevoie și ale cărei începuturi se arată și se simt.

Ajungem la locul minunilor. Numărul cel mare al căruțelor dovedește că sosirea credincioșilor n'a încetat în tot timpul nopții, cu toată

mânia vântului și-a ploii. Deși stăpâniți de grije proprii, pelerinii cercetează pe cei mai bolnavi decât ei, și le dau sprijin ca să facă baie și să se împărtășească cu «apa sfântă». Orbi, paralitici, tuberculoși, invalizi, stau întinși la pământ, având deasupra pleoapelor, nemșcate ale ochilor lipsiți de lumină, servete muiate în apa fântanei, iar părțile suferinse ale trupului unse cu nămol din preajma ei. E mare mulțimea și totuși nu se aud strigăte. Suferinzii își fac rugăciunile și baia cu aerul cucernic, cu care priveghează călugării budiști pe malul apelor sfinte.

Privind această mulțime care se roagă și așteaptă vindecarea, te întorci cu mintea spre scâldătoarea oilor din Ierusalim numită în evrește «Vitezda», și unde ingerul Domnului venea odată pe an de turbura apa, pentru ca întâiul intrat să se vindece. Și acolo se vindeca un singur suferind pe an, și totuși mulțimea celor ce așteptau minunea era atât de mare, încât cele cinci foșoare ridicate de regele Solomon pentru adăpostirea suferinzilor, deveneau neincăpătoare. Tot așa de neincăpător se va dovedi fără îndoială și pavilionul pe care-l ridică acum prefectura de Buzău la această scâldătoare de vite din marginea Călmățuiului, un loc ales pentru așpostul blânderilor vite, și unde totuși Domnul iubește să-și trimită ingerul. Cu timpul, totul prevede că pe locul acesta se vor ridica și alte așezăminte de cucernicie.

«Indrăzneala» d'a face asămănare oarecare între fântâna dela Smeeni și Lourdes-ul romano-catolic a turburat nu puțin liniștea strașnicilor păzitori ai papistășiei dela monitorul blăjan, *Unirea*. Domesticii clarissimi încrestează, la loc frunte (în Nr. dela 3 Sept), amănuntele referitoare la miraculoasa fântână, ca să declare drept concluzie (care poate să exprime mai de grabă o dorință): «n'avem nici o nădejde — noi, dela Unirea, — că Smeeni ortodoxiei noastre române ar putea ajunge vreodată un Lourdes românesc».

Miraculoasa fântână, de pe pământul țării noastre întregite, n'are, cum vedem, darul d'a fi pe placul *Unirii* dela Blaj, și de aceea trebuie combătută din vreme, nu cumva să se asemene acel loc, — fiindcă este al ortodoxiei, — cu un Lourdes din străinătate...

Așa se apără interesele naționale, la Blajul de astăzi, în ziarul care se preunde a fi organ național românesc. Halal patriotism!

Dr. VASILE STAN: Vicar arhiepiscopesc

Prin trecerea la cele veșnice a Prea Sfințitului arhieru Dr. Ilarion Pușcariu întâmplată în anul 1922, postul de vicar arhiepiscopesc a rămas până acuma vacant și neîntregit.

Acest post s'a întregit din partea Înalt Prea Sfinției Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae* în ședința plenară a Consiliului arhiepiscopesc, ținută în 7 Septembrie a. c.

I. P. S. Sa a amintit, că a amânat până acuma întregirea acestui post, între altele și din dorința de a conduce însuși în acest interval de timp, lucrările pentru reorganizarea instituțiilor noastre bisericești și pentru înființarea altora, cari sunt necesare în dezvoltarea bisericii noastre.

Dar în măsura în care această operă se desăvârșește, simte nevoia unui ajutor, căruia să-i poată încredința o parte din multele îndatoriri bisericești.

Drept aceea — declară I. Prea Sf. Sa, — că în conformitate cu art. 157 al statutului de organizare unitară al bisericii noastre, numește de vicar arhiepiscopesc pe I. P. C. S. *Dr. Vasile Stan* actualul director al Școlii Normale «Andrei Șaguna», dorindu-i totodată dela bunul Dumnezeu, viață îndelungată și putere ca să poată satisface îndatoririlor împreunate cu acest post.

Consiliul arhiepiscopesc a luat, cu bucurie la cunoștință, numirea de vicar făcută din partea I. P. Sf. Sale, iar noul vicar, în cuvinte bine simțite a mulțumit I. P. Sf. Sale pentru înalta distincțiune, promițând că-și va da toată silința să satisfacă noii misiuni încredințate dânsului.

Noul vicar al arhiepiscopiei noastre a avut în această înaltă demnitate doi vrednici înaintași, pe regretații:

Nicolae Popea, vicar dela 1868—1889 și *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicar dela 1889—1922.

Actualul vicar, al treilea, I. P. C. Sa *Dr. Vasile Stan*, s'a dovedit și până acum, în calitatea sa de profesor și director, ca o putere de muncă cinstită și conștientă, ale cărei roade principale se cuprind în formarea pleiadei de învățători, crescuți în duhul unei adânci venerațiuni pentru stră-

moșeasca noastră biserică, însuflețiți în lumina unui curat patriotism și în respectul pentru bunele și frumoasele moravuri din bătrâni.

Profesorul și directorul școlii noastre normale a slujit tinerimii, ce se pregătește pentru drumul spinos al dascăliei, ca grăitor exemplu de neobosită lucrare și îndelungă răbdare, de modestie, de energie și de bunătate, de creștinească și românească virtute. Ca director, pe lângă opera de birou corect îndeplinită, a căutat să fie mereu, prin cunoștințele și autoritatea sa, promovătorul educației morale și naționale a elevilor, și sprijinitorul năzuințelor de mai bine ale colegilor săi din școala Andreiană.

Astăzi, ca Vicar arhiepiscopesc, ia asupra și altă însărcinare, mai largă: de a colabora la îndrumarea activității preoțimii arhidiecezei ardelenne în noua epocă, începută după desrobirea neamului, și a-i da direcțiunile necesare în cadrul legiurilor noua bisericești, ca să fie adevărată educatoare a poporului nostru.

Celui-ce își închină viața acestei munci, însemnate și hotărâtoare pentru neam și țară, îi dorim mulți, mulți ani, cu izbânzi tot mai frumoase în noua împlinire a datoriei spre binele bisericii și al credincioșilor ei.

*

Ca date biografice, însemnăm următoarele:

Dr. Vasile Stan, s'a născut din părinți țărani în comuna Sohodol din Munții-apuseni, comitatul Albei, la 30 Ianuarie 1875. A învățat în școala greco-ortodoxă primară din comuna sa natală, clasele gimnaziului-inferior la gimnaziul român gr. or. din Brad, iar clasa a V și VI a gimnaziului superior la gimnaziul gr.-cat. din Beiuș. În anul 1893 a intrat în secțiunea teologică a seminarului «Andreian» din Sibiu. După terminarea studiilor teologice în anul 1896, a continuat studiile gimnaziale la gimnaziul român din Brașov; aici în 1897 a trecut și examenul de bacalaureat. Din Septembrie 1897 până în 16 Februarie 1898 a fost învățător la școala gr.-or. din Sohodol, iar până la 1 Septembrie 1898 a fost practicant în cancelaria consistorială din Sibiu. În Septembrie 1898, după ce Consistorul arhidiecezan i-a votat unul dintre stipendiile dela stat (1000 cor.), s'a înscris la facultatea filosofică a universității din Budapesta. Aici a făcut studii de filosofie și filologie modernă până în 1 Iunie 1902. Tot la această universitate în 23 Mai 1908 o fost promovat și doctor în filosofie, având ca teză: «Magyar elemek a Mőczok nyelvében», Sibiu 1908. După terminarea studiilor universitare în 1902, în luna Septembrie a fost profesor la școala civilă de fete a «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român»,

torul german sfârșește citirea cu sentimente amestecate. Aceștia au fost va să zică, urmașii mândrului neam al gepizilor, confrății unui Ardarih, Kunimund și Turisend? Cete de mercenari în slujba stăpânilor țării, cari se perindau în aceste părți, până când înșiși se perdură în naționalitate străină?

În cercuri germaniste serioase s'a renunțat însă de mult la icoana ideală a lui Felix Dahn, în judecarea neamurilor germanice din timpul năvălirii barbarilor.

Și-a doua întrebare care se pune: Ce altă față ar fi luat aici lucrurile, dacă în mijlocul veacului al 12 lea francii, colonizați pe Olt și Târnave, chemați prin scrisori regești, ar fi aflat locuitori vechi ai țării vorbind limba germană, și căroră li-ar fi putut întinde mâna? Sosit au ei aici numai cu un veac, sau poate și cu mai puțin timp, mai târziu? — Știința însă nu servește spre a încolți întrebări sentimentale, ci spre a cerceta cele de fapt întâmpate.

Această o vor servi din belșug cuvintele ce ridică din nou chestiunea.

iar din 1 Octombrie 1902 funcționează ca profesor la seminarul arhidiecezan «Andreian» din Sibiu, apoi la școala noastră normală.

În 25 Octombrie 1925 a fost hirotesit din partea I. P. S. Sa Mitropolitului nostru *Nicolae* întru protosinzel, iar în 4 April 1926 întru arhimandrit.

A scris: Predica în biserică, importanța și necesitatea ei (publicată în anuarul al XX-lea al institutului pedagogic și teologic din Sibiu din anul școlar 1903/4); Cărți didactice, în 1907 și 1909; Centenarul lui Șaguna și opinia publică românească, Sibiu 1910. Afară de aceste a ținut diferite cuvântări ocazionale și a scris articole de conținut pedagogic și cultural în revista pedagogică «Vatra Școlară», în ziarul nostru și în alte publicații periodice.

Regele Ferdinand și Societatea Națiunilor. Din Geneva: În ședința de deschidere a sesiunii Consiliului societății națiunilor, președintele Villegas a exprimat reprezentantului român, dlui N. Titulescu, profunda simpatie a Consiliului pentru doliul crud de care a fost lovită națiunea română prin moartea Regelui *Ferdinand*, și a rugat pe dl Titulescu să transmită M. S. Regelui *Mihai*, Consiliului de regentă, guvernului și poporului român, asigurarea că Consiliul societății națiunilor împărtășește doliul lor și va păstra respectuos amintirea unui mare prieten al Societății Națiunilor. Dl ministru N. Titulescu a mulțumit în numele M. S. Regelui *Mihai*, a Consiliului de regentă și a guvernului, rugând Consiliul societății să primească asigurarea că națiunea română va rămânea credincioasă devizei marelui dispărut: *ordinea în pace*.

Ziarul sibiian *S. D. Tageblatt* a intrat de-a binele în apele lui Rothermere și face, pe față, servicii iredentistilor dela Budapesta.

Oamenii cu răspundere politică nu s'au solidarizat nici într'o țară cu acțiunea lordului recunoscut ca agent al turburătorilor păcii și al jocurilor dela bursă.

Numeroase reuniuni culturale și organizații politice din Cehoslovacia au răspuns cu manifestații imposante la acțiunea lordului agent, osândindu-o cu vehemență. În același timp camera de industrie și comerț din Bratislava a adresat un *memorlu* lui Rothermere invitându-l să înceteze campania sa întemeiată pe informații cu totul greșite.

Despre acest memoriu dela Bratislava, *Tageblatt* (din 2 Sept.) scrie că este «un *mare nonsens*, care cu greu își mai află părecheal».

Deși s'au găsit glasuri minoritare, care au avut sinceritatea de-a mărturisi, că acțiunea rothermeristă nu poate să se desfășoare decât spre paguba minoritarilor, ziarul dlui Dr. Theil și Dr. Brandsch nu face parte din corul acelor glasuri.

În *Tageblatt* își face cuibul iredenta ungurească și cîmicul ei lord rectificator de granițe.

Toleranța stăpânirii românești însă nu poate să fie fără margini, când agitația criminală, a organului săsesc din Sibiu, — ca și a celui dela Brașov, — este înverdată și zilnică. Noi o punem pe răboj.

Episcopul Majlath primat al Ungariei? În locul devenit vacant prin moartea slovacului renegat Csernoch, este vorba să fie numit mitropolit primat al Ungariei episcopul dela Alba-Iulia, *Carol Majlath*, iredentist de felul fostului episcop timișorean, Glattfelder, renegatul șvab, de celebră memorie.

Ziare care stau aproape de guvernul român comentează eventuala numire a episcopului Majlath, în scaunul de mitropolit primat la Strigoniu, ca o demonstrație vie împotriva României, ca «o declarație provocatoare la adresa noastră, o personificată incitație între granițele ungurești și între granițele Ardealului».

Vom vedea, oare Vaticanul îndrăznește să distingă cu titlul de mitropolit primat pe marele antivalah dela Alba-Iulia.

Așa au fost așezați granițeri slavi în sudul Ardealului, în valea Tîbinului și în părțile Sebeșului, «săcui», gepizi în cursul de sus al Nirașului, al ambeior Târnave și al Homorodului. Numiri de localități în mijlocul așezărilor ungurești ca Rigmány (nemțește Richman, comp. Herman y cu nemțescul Herman) Vazzmány, Ostormany sau numiri de localități ca Arvad (din germanicul Arvalt), tot așa Farczad, Monyod, Tibot, vizează locuri de astfel de așezări gepide, cari din maghiară sânt neexplicabile, ci se pot reduce după toate aparențele la forme germanice străvechi. Numirile de familii secuiești reoglinesc asemenea raporturi, ca Osdolă (un conducător got se chema Urdila), ba adăogăm pe Istok (care nu e de explicat, decât din germanicul Stock).

Ca purtători de arme acești săcui gepizi, precum și confrății lor slavi, s'au contopit cu nobilimea slujbașă maghiară. Urmarea a fost completa și repentina lor maghiarizare. Că în multe cuvinte proprii dialectelor săcuilor se află încă patrimoniu gepid, n'a fost încă cercetat.

Până aici expunerea lui Karácsonyi. Citi-

INFORMAȚIUNI

Parastas. Implinindu-se în 8 Septembrie a. c. 5 ani dela trecerea din această viață a P. S. Sale Arhiereului Dr. Ilarion Pușcariu, în biserica catedrală la finea sfintei liturghii, I. P. C. Sa arhimandritul Dr. Vasile Stan, asistat de preoții catedralei, a oficiat un parastas pentru odihna sufletului adormitului în Domnul.

Legiunea română a demobilizațiilor. S'au înființat, după război, în diferite părți ale țării, societăți de ostași cari au luptat pe fronturi. Acum s'a ivit ideea, ca societățile acestea să se contopească într'una singură sub numirea de: Legiunea română a demobilizațiilor. În fruntea mișcării este dl general Traian Moșoiu. Delegații societăților din Ardeal s'au alăturat la ideea d'a se constitui în această legiune, care se va ocupa de interesele tuturor demobilizațiilor. Un congres se va întruni la București în 20 Oct.

Direcție școlară. Cu începere dela 1 Septembrie s'a înființat la ministerul instrucțiunii o direcțiune a școalelor românești de peste hotare. O comisiune specială, formată din d-nii Valaori, Gh. Popa-Lisseanu și N. Bazarlia, va funcționa pe lângă această direcție și se va ocupa cu rezolvarea diferitelor cazuri privitoare la școalele românești de peste hotare.

Restituirea diurnelor. Potrivit ordinului ministerului de finanțe, referitor la restituirea diurnelor parlamentare încasate cu anticipație de foștii membri ai parlamentului averescan, organele fiscale au început executarea, aplicând sechestre celor cari amână restituirea. Foștii parlamentari au de restituit diurna pe timpul dela 10 Mai la 15 Octombrie a. c. Acelora dintre parlamentari cari au fost realeși deputați, sau senatori, li se reține plata diurnei încasate sub trecutul parlament din diurnele actuale până la acoperirea întregii datorii. Suma pe care o au de restituit cei mai mulți parlamentari se ridică la vreo 66000 lei de cap. Pentru înlesnire, încasarea se face în rate lunare de 4000—5000 lei.

Revărsări de ape. După căldurile neobișnuite din anul acesta și după lungă secetă, au urmat cumplite inundații, care au produs uriașe pagube și pierderi de vieți omenești în Bicoșina, Basarabia, Ardeal, vechiul regat, dar și în țările din străinătate. Credința deșartă aduce nenorocirile acestea în legătură cu «stelele cu coadă». Se știe că o cometă s'a apropiat în vară de pământ...

Guvernul român a aprobat deschiderea unui credit de 5 milioane pentru ajutorarea inundațiilor.

Adunarea generală a Asociațiunii culturale era să se țină anul acesta la Chișinău. În urma morții marelui Suveran Ferdinand I adunarea dela Chișinău s'a amânat pentru anul viitor. O adunare generală, în proporții reduse, fără serbări, se va ține în Octombrie a. c. la Sibiu.

Troița lui Mihai Viteazul la Mirăslău. Asociațiunea culturală din Sibiu a hotărât ridicarea unei troițe-monument de piatră, întru amintirea luptelor lui Mihai Viteazul, aproape de comuna Mirăslău, județul Alba. Inaugurarea acestui monument se va face, cu o deosebită solemnitate, în ziua de 18 Septembrie. Serbarea va fi prezidată de dl Alex. Lapedatu, ministrul cultelor.

În Miercurea-Ciucului s'a înființat, cu începerea anului școlar, întâia clasă a liceului românesc și un internat cu 35 burse. Se deschid porțile învățământului și pentru copiii de săcui merituoși din județ.

† **Ioan Olariu, învățător în pensiuie, după scurte și grele suferințe, împărțit cu Sf. Taine, a încetat din viață în 1 Septembrie 1927, în etate de 63 ani și după 41 ani de fericită căsătorie.** Rămășițele pământești ale decedatului s'au așezat spre odihnă veșnică în 3 Septembrie 1927, la ora 2 d. a., în cimitirul bisericii ortodoxe române din Nucet. Odihnească în pace!

Școală de jucării. Ministerul de agricultură a înființat la Câmpeni, în legătură cu școala de meserii, o fabrică de jucării. Menirea școlii este să dea de lucru moșilor. Lemn fiind din belșug, și populația îndemânată de la lucrat, noua îndeletnicire, către care vor fi îndrumați copiii moșilor, va face ca starea lor să se îmbunătățească.

Cum sânt tratați lucrătorii în Ungaria? Ua ziar unguresc ardelean afișă din Budapesta următoarele: Secerătorii de pe moșia Kenderes a guvernatorului Horthy s'au pus acum câteva săptămâni în grevă. Pricina grevei a fost, că nu s'a respectat învoiala făcută cu muncitorii și voiau să le rețină din leafă sume însemnate. Muncitorii s'au plâns împotriva acestui lucru la conducătorii moșiei, cari i-au alungat în chip brutal. Ca urmare, muncitorii au declarat greva. De aceea o companie de jandarmi s'a dus pe moșia guvernatorului, să facă ordine. Ofițerul comandant a cercetat întâi cine este instigatorul. Acesta era un anume Ion Toth, tatăl unei familii numeroase, interpretul doleanțelor muncitorilor în fața administrației moșiei. Pe acest țaran comandantul jandarmilor l'a împușcat pe loc. Pe alți 10—12 greviști i-au bătut îngrozitor, apoi i-au dus legați la Seghedin. Pe ceilalți i-au silit să reia numai decât lucrul, în condițiunile impuse de stăpân. În Ungaria se vorbește de zile întregi despre greva reprimată sângeros a acestor țărani, deasemenea despre cazul țaranului împușcat și al victimelor celorlalte duse pe sus la Seghedin. Ziarele însă nu spun despre acestea un singur cuvânt, și vestea abia acum a ajuns în presa din străinătate.

† **Iustina Dr. G. Săndeanu, văduvă de medic după scurte suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 7 Septembrie 1927, ora 5.** Rămășițele pământești s'au depus, după ritul ortodox român, spre veșnică odihnă în 9 Septembrie 1927, ora 15, din capela mortuară a Cimiterului central din Sibiu. Odihnească în pace!

Premiile Academiei Române. În sesiunea generală din anul viitor 1928 Academia Română va da mai multe premii, ca și până acum, atât pentru cărți publicate, cât și pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date. Între aceste din urmă este și *Premiul episcopiei Argeșului*, de 10,000 Lei, care se va da, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului: *Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea de Argeș.* — (Deciz. 6 Iunie 1923). Terminul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 Decembrie 1927.

Furt din biserică. Ziare ungurești ardeleni află, că din catedrala episcopiei romano-catolice dela Alba Iulia au dispărut mai multe obiecte de mare valoare; între altele lipsesc: o mantie lucrată cu rară artă și dăruită de împărăteasa Maria Terezia, o cruce de aur, și alte numeroase odore bisericesti de argint și aur, în preț de câteva milioane de lei. Bănuit de furt este sacristanul (ecleziarhul) Szovik Pá, care a părăsit atât reședința episcopală, cât și orașul. Siguranța dela Cluj a găsit, la gazde de hoji, o parte din lucrurile furate.

De imitat. Mustafa Kemal, președintele republicii turcești, a publicat un ordin, în virtutea căruia se interzice deputaților din partidul poporului să figureze în consiliile de administrație ale societăților unde statul posedă majoritatea acțiunilor sau ale societăților ce au obținut concesiuni din partea statului. Președintele camerei, miniștrii, secretarii partidului, șefii de grupuri parlamentare și inspectorii partidului nu vor putea face parte din conducerea societăților comerciale particulare.

Birou advocațional. Dl Dr. Ioan Maftciu și-a deschis, începând cu data de 1 Septembrie 1927, birou advocațional în Sibiu, strada Brukenthal Nr. 38 (lângă Prefectura poliției).

Femeile polone. La alegerile comunale, ținute zilele acestea în Gvozdze (Galiția) femeile s'au prezentat cu o listă independentă și au câștigat toate mandatele. Femeile polone au pornit la alegeri cu un manifest, în care arată că bărbații știu mai ales să se certe și să facă politică de partid, lăsând la o parte interesele obștești.

Turc trecut la creștinism. Turcul Assan Huseim, din comuna Joriștea, județul Putna, a trecut la legea creștină. La botezul lui, care s'a făcut în comună cu mare paradă, a luat parte tot satul, au venit mulți oameni și de prin satele vecine, ca să-i vadă încreștinarea.

Lupta unui vultur cu un aeroplan. În America un aeroplan, trecând peste niște munți înzepeziți, a fost atacat de un vultur uriaș, care a silit aeroplanul să se coboare la pământ. Pilotul a fost greu rănit de vultur și, de spaima ce a tras-o, a încăruntit.

Lunatic. Fiăcăul Vasile a lui I. Pântea din Argeștru Dornei, fiind lunatic, s'a sculat într'una din nopți și s'a dus adormit peste 18 kilometri, până pe vârful unui munte, numit Oușorul. În drumul lui a trecut peste apa rece a Bistriței fără să se trezească și abia în vârful muntelui s'a domerit, că el nu-i unde se culcase de cu seară, ci departe de sat, fără să știe cum a ajuns până acolo.

ȘTIRI LOCALE

Propagandă pentru Aviația română. Consiliul comunal al municipiului Sibiu se adresează către populația orașului încă odată cu un apel călduros, a se înscrie ca membru al «Asociației române pentru propaganda aviației» (A. R. P. A.). Nu e nevoie a accentua azi în deosebi însemnătatea mare a aviației pentru viața economică a statului modern. Prin participarea la această asociație patriotică populația orașului are ocazia de a-și manifesta simțimentele de buni cetățeni. Cu lămuriri mai detaliate servește cu plăcere secția militară a orașului, strada Mitropoliei Nr. 2, ușa 16.

(105) **Med. univ. Dr. ITTU** ²⁻⁴
medic în Sibiu, strada REGINA MARIA (Cisnădiei) Nr. 36, s'a reîntors și consultează zilnic.

Dr. ILIE IANCU
medic-primar la Instituțiul Obstetric (Clinica de femei) reîntors din străinătate și-a reînceput praxa medicală. — Consultațiuni zilnic la orele 2—3½ d. a. Strada Funarilor (Seilergasse) Nr. 3 (110) 1-3

CĂRȚI ȘI REVISTE

Carmin saeculare preoțimea română din Ardeal în slujba idealului național, conferință ținută la 6 Martie 1927 în sala a IV a universității din Cluj, în ciclul de conferințe aranjate de Societatea ort. naț. a femeilor române, de **Dr. Sebastian Stanca.** Tiparul tipografiei eparhiale ortodoxe române, Cluj. — O broșură de 20 pagini. Prețul?

Volum de povești. A apărut: *Frumoasa din nor și alte povești*, de **E. Hodoș.** Conține, pe 196 pagini, 12 din cele mai frumoase povești din popor. De vânzare la: Librăria Arhidiecezană, Sibiu. Prețul 60 Lei.

Nr. 616/1927.

(108) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a de nou înființată Madefalău (Petru Rareș) cu filia Gălăuș protopopiatul «Oituz» jud. Ciuc, recunoscută de stat, se deschide concurs în termen de 30 zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform coalei B.
2. 32 jug. pământ arător și fânaș primit prin reforma agrară.
3. 10 jug. pământ arător și fânaș în filia Gălăuș.
4. Venitele stolare obișnuite.
5. Chiria până la Construirea caselor parohiale se va plăti în bani.

Viitorul paroh va locui stabil în filia Gălăuș având să păstorească de aici Madefalău. Ambele comune au gara în loc.

Cererile de concurs instruite cu documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc al tractului «Oituz», în termen.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu oficiul parohial din Madefalău, din ședința dela 23 April a. c. Poiana-Sărată (Oituz), la 17 August 1927.

Ioan Bafiroiu
protopop.

Deschiderea cursului pentru surori de ocrotire (infirmitate vizitatoare) la Cluj

La 1 Octombrie 1927 va începe la Cluj un nou curs pentru pregătirea surorilor de ocrotire (infirmitate vizitatoare).

Informațiuni se pot cere dela *Direcțiunea Institutului surorilor de ocrotire, Cluj, strada Dorobanților 23.* (103) 3-3

Nr. 1002/927.

(109) 2-3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Boholț**, protopresbiteratul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat, 7 și jumătate jugăre sesiune parohială. Dela comuna politică un stânjîn de lemne. La Bobotează câte 3 litre grâu de familie și stoa usitată.

Concurenții să-și înainteze cererile în termenul indicat la subsemnatul oficiu protopresbiteral și să se prezenteze poporului în biserică, spre a cânta, respective a celebra și cuvânta cu prealabilă incuviințare a protopopului.

Boholț, la 19 August 1927.

Comitetul parohial în înțelegere cu oficiul protopresbiteral ortodox român din Făgăraș.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 758/1927.

(107) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a **Hosman** protopresbiteratul Agnitei, cu paroh, să escrie concurs cu termen de 15 zile în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Intregire dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială 5 jug. 800 stânjini p. arător și 3 jug. fânaț.
3. Lemne de foc din păpura comunală 8 stânjini pe cari le vor tăia și aduce parohienii.
4. Locuință în casa parohială la loc de frunte în comună cu supraedificatele necesare economiei.

Concurenții își vor înainta cererile la ocupația parohiei provăzute cu documentele ce să cer de regulamentul pentru parohii, oficiului protopopesc al tractului Agnita, în termenul deschis și până la publicarea alegerei să vor prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare predicare eventual servire și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, la 16 August 1927.

Oficiul protopopesc al tractului Agnita în înțelegere cu Consiliul parohial și cu adunarea parohială.

Ioan Alexandru
adm. protopopesc.

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Țipicul bisericeii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Prețul Lei 100.—, plus spese poștale Lei 15.—

A apărut

în «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri **Gr. Petrov**, tradusă de **P. S. Sa Episcopul Nicodem**. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele aceștea din Tipografia arhidiecezană din Sibiu și se poate comanda de la Librăria arhidiecezană cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului

Telegraful Român

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Aviz

Subsemnatul am deschis în Sebeș jud. Alba — Calea Mihai Viteazul

O sucursală bine aranjată de CRUCI ȘI MONUMENTE

din mai multe soiuri de marmoră și alte petri de stâncă. Rog concursul Onor. Preoțimi.

SIMION ȘTEF, pietrar
Orăștie și Sebeș.

(111) 1-5

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de **Ioan Moșoiu**

prof. la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele aceștea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia câmpului, pomărit și vierit, legumărit și florărit, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90
Tomul II Pomăritul și vieritul . . . „ 50
Tomul III Legumăritul și florăritul . . . „ 60

Se expediază numai contra Ramburs

La Librăria Arhidiecezană se află în vânzare

Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui închinător —

De **Dr. Gr. Cristescu**, profesor la «Academia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

Reclama este sufletul comerțului

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare spre:

1. Agnita, Sighișoara 6:00, 17:30
2. Făgăraș, Brașov 4:50, 9:35, 17:05
3. Ciznădie 6:25, 13:15, 17:45
4. Vinț, Alba Iulia 3:10, 13:00, 19:50
5. Peatra Olt, București 5:10, 14:15, 19:10 acc.
6. Copșa mică 4:00, 8:40, 12:05, 14:45, 21:15

II. Sosire dela:

1. Sighișoara, Agnita 16:28, 6:50
2. Brașov, Făgăraș 15:45, 21:42, 8:25
3. Ciznădie 7:55, 14:35, 19:08
4. Alba-Iulia, Vinț 9:25, 15:48, 22:40
5. București, Peatra Olt 11:30 acc., 15:10, 24:00
6. Copșa mică 2:30, 9:23, 12:50, 15:33, 19:47

Trenuri pentru Ocna băi

- I. Pleacă din Sibiu: 6:20, 10:10, 13:25, 16:50, 19:45
- II. Sosesc la Ocna: 6:50, 10:40, 13:55, 17:20, 20:15
- III. Pleacă din Ocna: 6:58, 10:48, 14:09, 17:29, 20:29
- VI. Sosesc la Sibiu: 7:29, 11:19, 14:40, 18:00, 21:00

Ce să citim?

- St. Bezdechi: «Bucăți alese din opera Sf. Atanasie cel mare». Pag. 139. Lei 50.
- I. I. Beleuță: «Convorbiri asupra legăturilor bisericii cu credincioșii». Pag. 146. Lei 15.
- F. Bettex: «Creștinismul și studiul naturii» (traducere). Pag. 298. Lei 45.
- M. A. Calnev: «Combaterea sectelor raționaliste». Vol. I—IV. Pag. 239. Lei 60.
- A. F. Maunoury—Ciașanu: «Comentariul asupra epistolei Sf. Apostol Pavel către Evrei». Pag. 216. Lei 50.
- N. Colan: «La luptă dreaptă» (un capitol de strategie misionară). Pag. 43. Lei 15.
- N. Colan: «Sf. Pavel către Filimon». Pag. 34. Lei 10.
- Fr. W. Foerster—N. Colan: «Hristos și viața omenească». Vol. I. Pag. 264. Lei 65.
- Fr. W. Foerster—N. Colan: «Hristos și viața omenească». Vol. II. Pag. 294. Lei 65.
- Dr. Gh. Comșa: «Călăuza și combaterea sectelor». Pag. 126. Lei 25.
- Corelli-L. Cosma: «Varava». Pg. 395. Lei 60.
- A. C. Cosma: «Când și unde se poate începe evanghelizarea ort.» Pag. 35. Lei 20.
- Dr. Gr. Cristescu: «Capernaum! Capernaum!». Pag. 100. Lei 25.
- Dr. Gr. Cristescu: «Fapte și orientări creștine». Pag. 102. Lei 30.
- Dr. Gr. Cristescu: «Căile de urmat pt. răspândirea învățăturilor creștine în popor». Pg. 22. Lei 5.
- Dr. Gr. Cristescu: «Sinteze etico-sociale». Pag. 109. Lei 40.
- Dr. Gr. Cristescu: «Un capitol de pimenică ortodoxă». Pag. 78. Lei 30.
- Dr. Gr. Cristescu: «Mai aproape de Tine, Doamne». Pag. 320. Lei 100.
- Dr. Gr. Cristescu: «Precepția misterului». Pag. 39. Lei 20.
- Dr. Gr. Cristescu: «Pentru înviorarea entuziasmului pastoral». Pag. 60. Lei 30.
- Dr. Gr. Cristescu: «Slujba ta, fă-o deplin». Pag. 94. Lei 50.
- I. Dăncilă: «În slujba neamului prin evanghelie». Pag. 200. Lei 50.
- I. Dăncilă: «Veghează!» — cuvinte creștinești către tineret. Pag. 157. Lei 60.
- Dr. I. Felea: «Simboluri liturgice». Pg. 76. Lei 25.
- C. Ionescu: «Inima e cârmaciul minții». Pag. 200. Lei 70.
- G. Galaction: «Piatra din capul unghiului». Pag. 111. Lei 50.
- Dr. V. Gheorghiu: «Epistola către romani». Vol. I. Pag. 74. Lei 50.
- Dr. V. Gheorghiu: «Epistola către romani». Vol. II. Pag. 171. Lei 50.
- Dr. V. Gheorghiu: Sf. Evanghelie după Mateiu cu comentariu. Vol. I. Pag. 240. Lei 160.
- Gh. I. Ghia: «Impărăția lui Dumnezeu». Pag. 86. Lei 20.
- Arhim. P. Morușca: «Cuvântul lui Dumnezeu și sufletul omului». Pag. 84. Lei 10.
- † Nicodem: «Noul Testament». P. 636. Lei 50.
- Sheldon: «Adevăratul preot». Pg. 260. Lei 40.
- Petrov: «Un păstor model». Pag. 224. Lei 70.
- Gaia-Păunescu: «Evoluția și știința». Pag. 183. Lei 40.
- Popescu: «Păr. Ilie Duhovnicul». P. 105. Lei 25.
- Dr. N. Popovici: «Manual de drept bis. ort. oriental». Vol. I. Partea I și II. Pag. 32. Lei 90.
- A. C. Popovici: Călăuza fericirii adică învățătura vieții după Sfânta Evanghelie. Pag. 86. Lei 15.
- Sadoveanu-Pătrășcanu: «Din viețile sfinților». Partea I. Pag. 262. Lei 45.
- Sadoveanu-Pătrășcanu: «Din viețile sfinților». Partea II. Pag. 253. Lei 80.
- Arhim. Scriban: «Cele 4 evanghelii în una singură». Pag. 296. Lei 80.
- Dr. S. Stanca: «Contribuția preoțimii române în războiul întregirii neamului». Pag. 179. Lei 60.
- Pr. C. Turicu: «Biserica activă». Pg. 92. Lei 30.
- Pr. Țincocă: «Catehismul creștin ortodox». Pag. 203. Lei 40.
- Pr. Vintilescu: «Cultul și Erezile». Pag. 180. Lei 70.
- Mitropolit Ch. Veniamin: «Efrem Sirul». Pag. 111. Lei 130.
- Mitropolit Ch. Veniamin: «Urmarea lui Isus» Vol. I, II, III, IV, V, Lei 30.
- Gh. Toma: Spice din lanul credinții. Pag. 44. Lei 20.

Cărțile se pot comanda la **Librăria arhidiecezană, Sibiu**

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.